

Fuktsakkunniga. Vad har blivit bättre? Byggherreperspektivet.

Foto COWI

Magnus Pålsson

Lundafastigheter

- LF ingår i serviceförvaltningen Lunds kommun.
- Förvaltar ca 450 fastigheter omfattande drygt 550 000 kvm.
- Förvaltar förskolor, skolor, idrottshallar, brandstationer, butiks- och kontorslokaler
- Projekterar och bygger nytt utifrån kommunens behov.
- LF är uppdelat i tre avdelningar med PL, FV och T&S.
- I avdelning T&S ingår specialister bygg, vent, vs, el, kyla, brand mm.

Specialist byggteknik

- Byggnadsingenjör som stöd åt FV och driftspersonal.
- Fuktsakkunnig. (Fuktsäkerhetssamordnare)
- Inventeringar och statusbedömningar
- Utredningar.
- Strategisk teknikutveckling.
- Samordning planerat underhåll klimatskal och installationer.
- Kvalitetsarbete, kontroller.

LF:s krav på Fuktsäkerhetsarbete

- Inför en om- eller tillbyggnad bör befintlig byggnad alltid inventeras i syfte att fastställa eventuell förekomst av fuktrelaterade skador och miljö- och hälsofarliga material i byggnaden.
- Allmänna råd i BBR avsnitt 6:1, 6:2 6:5 och 6:9 skall följas i alla projekt.
- Branschstandard ByggaF skall användas i samtliga projekt.
- Fuktsäkerhetsprogram/ fuktsäkerhetsbeskrivning ska upprättas inför projektstart. Fuktsäkerhetsprojektering skall genomföras. Krav skall ställas på entreprenör att upprätta fuktplan och genomföra fuktsäkerhetsronder. Fuktsäkerhetsdokumentation skall upprättas vid projektslut.
- Ambitionen är miljöbyggnad silver med nivå guld på fukt.

Varför har vi våra krav på LF (Eller varför kan vi ha våra krav)

- BBR (2006)
- ByggaF (2007)
- Utbildning diplomerad fuktsakkunnig (2007)
- Konsulters utvecklingsarbete, marknadsföring.
- Miljöprogram i byggbranschen.

Miljöbyggnad 3.0

SWEDEN
GREEN BUI
COUNCIL

Miljöbyggprogram SYD

ett samarbete mellan Lunds kommun, Malmö stad och Lunds universitet

Fel förekommer fortfarande

- Vi har kommit en bra bit på vägen med fuktsäkerhetsarbetet på LF. Fast det blir fortfarande fel som vi måste hantera. Ex på fel som dyker upp är:
- Nyproduktion totalentreprenad. Syllbyte i hela byggnaden pga brister i väderskydd.
- Nyproduktion totalentreprenad. Sanering råspont efter luftläckage till vind under uttorkning betong.
- Renovering totalentreprenad. Skador golv efter renovering hel byggnad orsakat av "självuttorkande" avjämningsmassa.
- Nyproduktion utförandeentreprenad. Fuktskador på inplastade kertobalkar i tak pga brister i väderskydd.
- Nyproduktion Totalentreprenad. Terrassbyggnad med vattenläckage.

Fel förekommer fortfarande

Vad tycker byggherrar 1-6 ?

1. Vad har blivit bättre sedan Fuktcentrum började utbilda fuktsakkunniga 2007?
2. Känner vi oss trygga med hur fuktsakkunniga arbetar i våra projekt?
3. Känner vi som byggherrar oss bekväma med olika roller. Fuktsakkunnig, fuktsäkerhetsansvarig?
4. Känner vi oss bekväma med begrepp som fuktsäkerhetsbeskrivning, Fuktsäkerhetsplan och fuktronder?
5. Vad kan fuktsakkunniga förbättra i sitt arbete i projekt/ upplägg/ kommunikation?
6. Vad kan fuktsakkunniga förbättra kunskapsmässigt. Var finns det brister? Vad kan göras bättre?

Vad tycker byggherrar 1?

- **Vad har blivit bättre sedan Fuktcentrum började utbilda fuktsakkunniga 2007?**
- *Jag tror att utbudet av seriösa fuktsakkunniga har blivit större. Det är ju ändå någon slags kvalitetsstämpel vilket gör det lättare för beställare att anlita "rätt" fuktkonsulter.*
- *Diplomeringen har inneburit, tror jag, att fler i byggbranschen blivit medvetna om att rollen fuktsakkunnig finns. Det är inte längre bara något som är känt inom fuktkretsar.*
- *Det enda jag kan tänka mig är att man är mer medveten om fuktproblematiken, men mer konkret kan jag inte svara på.*
- *Disciplinen har etablerats. Jfr brandkonsulter osv. Ramavtal där diplomerad fuktsakkunnig är ett sätt att sätta nivå på kompetens..*

Vad tycker byggherrar 2?

- **Känner vi oss trygga med hur fuktsakkunniga arbetar i våra projekt?**
- *Både ja och nej. Visa fuktsakkunniga är mycket duktiga, erfarna och självgående. Andra upplever jag som alldeles för passiva och undfallande. De levererar helt enkelt inte det som förväntas och ligger inte på andra konsulter tillräckligt för att fuktsäkerhetsprojekteringen ska bli bra.*
- *FS ställer kraven och måste vara noga med att inte ge sig förrän de är uppfyllda. En fuktsakkunnig måste, i min mening, vara aktiv och lite tuff gentemot projektledare och konsulter.*
- *Ja*
- *Ingen aning.*

Vad tycker byggherrar 3?

- **Känner vi som byggherrar oss bekväma med olika roller. Fuktsakkunnig, fuktsäkerhetsansvarig?**
- *Ja egentligen men ibland blir det lite förvirrat. Gäller kanske mest totalentreprenader, med eller utan partnering, där vi som beställare ibland nöjer oss med att entreprenören utser en fuktsakkunnig. Något jag tycker är fel.*
- *Nej, skillnaden är inte tydlig. Kan väl vara samma person?*
- *Lätt förvirrat med många kockar och gränsdragningen är jag kanske inte helt insatt i. Är den angiven i Bygga F?*

Vad tycker byggherrar 4?

- **Känner vi oss bekväma med begrepp som fuktsäkerhetsbeskrivning, Fuktsäkerhetsplan och fuktronder?**
- *Lätt förvirrat med många begrepp och gränsdragningen är jag kanske inte helt insatt i. Det är bra att vi håller konkreta fuktronder och försöker tänka efter riskerna före, men...*
- *Ja*
- *Jo, det sätter sig mer och mer. Men det heter väl Fuktsäkerhetsplan idag va..? ;-)*

Vad tycker byggherrar 5?

- **Vad kan fuktsakkunniga förbättra i sitt arbete i projekt/ upplägg/ kommunikation?**
- *Tidplanerna, förslag på lösningar för att korta torktiden, beräkningar och inte bara mätningar på fuktronder.*
- *Tycker en del fuktprojektering är allmänt hållna – inte specifika, men det är kanske för att jag mest haft TE.*
- *Jag uppmuntrar alltid till att fuktsakkunnig är med på projmöten och helst särskilda fuktmöten med A, K och PL. Tycker att man löser många bekymmer genom att träffas och diskutera. Att enbart ställa krav i en fuktsäkerhetsbeskrivning och tro att allt är frid och fröjd räcker inte.*
- *FS måste bli mycket bättre på uppföljning och att knyta ihop säcken gällande t.ex. fuktsäkerhetsprojekteringen i god tid innan det aktuella skedet avslutas.*

Vad tycker byggherrar 6?

- **Vad kan fuktsakkunniga förbättra kunskapsmässigt. Var finns det brister? Vad kan göras bättre?**
- *Uttorkning betong. Det borde finnas en gemensam hållning från fuktsakkunniga vad gäller betong.*
- *En del borde förbättra de rent administrativa och kommunikativa delarna. De är ju lite som en biträdande projektledare för fuktsäkerheten.*
- *Studerar man installationsfrågorna i samband med fukt?*
- *De måste komma med konkreta förslag till konstruktören. Olika betongtyper t ex vid fundament/platta*
- *De måste bli bättre på att granska detaljer vertikal/horisontal för att undvika kondens, problem med luftning etc. Idag kan de fukt, men är för dåliga på smarta lösningar byggnadstekniskt.*

Vad kan göras bättre?

- **Reflektioner**
- Det är viktigt att det finns intresserade och kunniga personer i egna organisationen för att det skall bli bra långsiktigt.
- Lätt att vi blir nöjda och sänker ambitionsnivån. Många ifrågasatte behov av fuktarbete när vi slutade med miljöbyggprogram Syd. Allt kostar pengar.
- Fuktsäkerhetsansvariga i en TE har en svår situation då man skall stå upp för sina saker mot en tuff entreprenör. Viktigt att det finns en byggherre som följer upp kraven och samtidigt stödjer fuktsäkerhetsansvariges arbete.
- Positivt när FS samarbetar i projekt.

Tack för mig

